

Glas Naroda

List Slovenskih delavcev v Ameriki.

The first Slovenic Daily in
the United States.
Issued every day except
Sundays and Holidays.

TELEFON PISARNE: 1279 RECTOR.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 1279 RECTOR.

NO. 248. — ŠTEV. 248.

NEW YORK, MONDAY, OCTOBER 28, 1907. — V PONEDELJEK, 28. VINOTOKA, 1907.

VOLUME XV. — LETNIE XV.

Naročnikom.

S tem opozorimo tiste naročnike, kateri so prejeli nedavno račun za naročnico, da nam kolikor mogoče knalu pošljejo navedene zneske, ker jim boderemo sicer list ustavili. Nekteri pa žijo premalo na svoje dolžnosti. Ko se jim list ustavi, je pa zamerja.

Da ne boste torej nepotrebnega razburjenja in dela, prosimo, naj vrši vsak svojo dolžnost kot jo vršimo mi. UPRAVNIŠTVO.

Finančna kriza.

Še hujše pride.

BANKE SO UVEDLE ZA MEDSE-
BOJNO POSLOVANJE "PO-
SOJILNE CERTIFI-
KATE".

Sedanja kriza je le pričetek velikans-
kega finančnega poloma.

SLAB POLOŽAJ V MINNESOTI IN
MONTANI.

Sedanja finančna kriza, kakor je že od 1. 1893 ni bilo, se je nekoliko izboljšala in veliki finančnici store vse, da se doseže zopet stalnost na finančnem polju.

Ker je bil v soboto popoludne in včeraj praznik, je tudi v newyorskem finančnem okraju vse mirovalo. Tajnik zvezinega zaklada Cortelyou se je odpeljal v Washington in to je glede krize dobro znamento.

Ljudstvo pa seveda še vedno ni miralo in celo včeraj, v nedeljo, se je pri raznih dvomljivih bankah kljub slabemu vremenu nabralo mnogo ljudi, kateri so želeli priti do svojega dežurja.

Danes banke ne bodo izplačevalle večje svote in le v slučaju, ako bodo vlagatelji dokazali, da rabijo denar za trgovino, ga bodo dobili.

Nektere banke bodo izplačevalne le z nakaznicami, kakor povodom krize l. 1893. Tudi za medsebojno občevanje bodo banke rabilne le "posojilne certifikate" kakor povodom zadaje velike krize.

Washington, 28. okt. Tajnik zvezinega zaklada Cortelyou se je vrnil iz New Yorka, toda o položaju neče govoriti. Dejal je le, da se ne vrne v New York, ker ne pričakuje nadaljnje poteškoč med newyorskimi denarnimi zavodi. Zvečer se je Cortelyou dolgo časa posvetoval s predsednikom Rooseveltom in Beljem hišo. Newyorska kriza ni napravila mnogo škode v družinah mestih.

St. Paul, Minn., 28. okt. Bankarji mest St. Paul, Minneapolis in Duluth so se dogovorili, da bodo vlagateljem izplačevali le male svote. Za vse druge svote bodo izdajalni nakaznice. Hranilnice in trustne družbe bodo izplačevalne šele po odpovedi in sicer po preteku 60 do 90 dni.

Washington, 28. okt. Novi kolodvor v Washingtonu. Washington, 28. okt. Včeraj zjutraj je na takajšnji novi centralni kolodvor, ki je veljal \$4,000,000, došpel prvi vlak, znan pod imenom Pittsburgh Express. To se je zgodilo brez posebne slavnosti. Tekom dneva je obiskalo novo poslopje najmanj 25 tisoč radovednih ljudi. Novi kolodvor rabi za sedaj le Baltimore and Ohio železnica, kasneje ga bodo rabil tudi Pennsylvani.

Za pomnožitev mornarice. Povečani proračun.

V PRIHODNJEM PRORAČUNU
BODO ZAHTEVALI 21 MI-
LLIJONOV DOLARJEV
V E. Œ.

Skupna svota za nove ladije bode znašala 136 milijonov dolarjev.

TRI NOVE DREADNOUGHT.

Washington, 27. okt. Kakor je bilo pričakovati, tako bode letosni proračun za vojno mornarico, oziroma za gradnjo novih oklopne zahteval izdatno večjo svoto nego lani. Proračun mornaričnega oddelka bode namreč znašal sveto \$136,000,000, dočim je lani znašal le \$115,000,000. Mornarični tajnik Meteal priporoča razna povišanja plače in navigacijski urad zahteva \$3,000,000 več za plačo mornarjev. Število mornarjev se mora na vsak način pomnožiti, kajti posadke na vojnih ladijah je treba spopolnit. Lanske dovolitve za doke in ladjedelne so bile premajhne in radi tega so dela izdatno zaostala.

Svoječasno znašal je mornarični proračun na leto le po \$70,000,000, sedaj pa znaša še enkrat toliko.

PROKLAMACIJA ZA ZAHVALNI DAN.

Predsednik Roosevelt je določil imenovan praznik na 28. novembra.

Washington, 27. okt. Predsednik Roosevelt izdal je včeraj običajno proklamacijo za praznovanje Zahvalnega dne. Praznik je določil na zadnji četrtek dne 28. novembra.

Predsednik piše v svoji proklamaciji, med drugimi: "Tekom leta so nam laktata, kuga in vojna prizanesle. Zivelj smo v miru in vso ostalo človeško družbo. Naši naravnivi izvori so tako veliki, kakor oni kterečakoli ljudstva. Dovolj moti imamo, da otvorimo naravne izvore in se z njimi okoristimo. Poprečni človek našega ljudstva je na takih visokih stopnjih, kakor človek kterečakoli drugega ljudstva. Nikjer drugod za svetu se svobodnemu ljudstvu ne nudi toliko prilike razviti vse svoje telesne in duševne moči, kakor pri nas. Vedno in povsod pri vseh ljudstvih je bila prosperitetna spojena z nevarnostmi in radi tege je umestno, da prosim onega, ki nam vse da, da ne zabredemo v požljivost po razkošju, da ne zgubimo zavesti naše moralne odgovornosti in da ne pozabimo na našo dolžnost našim Bogu in našim bližnjem."

Nov kolodvor v Washingtonu.

Washington, 28. okt. Včeraj zjutraj je na takajšnji novi centralni kolodvor, ki je veljal \$4,000,000, došpel prvi vlak, znan pod imenom Pittsburgh Express. To se je zgodilo brez posebne slavnosti. Tekom dneva je obiskalo novo poslopje najmanj 25 tisoč radovednih ljudi. Novi kolodvor rabi za sedaj le Baltimore and Ohio železnica, kasneje ga bodo rabil tudi Pennsylvani.

Denarje v staro domovino

pošiljame:

za \$ 10.30 ..... 50 kron,

za \$ 20.40 ..... 100 kron,

za \$ 40.80 ..... 200 kron,

za \$ 101.75 ..... 500 kron,

za \$ 203.50 ..... 1000 kron,

za \$ 1016.00 ..... 5000 kron.

Poštarna je včetna pri teh svotah. Doma se nakazane svote popoloma izplačajo brez vinjava odbitka.

Nadej denarje poslatje izplačuje k. kr. pošta hramljin urad v 11. do 12. dneh.

Denarje nam poslati je najpriljubljeno do \$25.00 in gotovini v priporočen ali registriranem pismu, večje množice po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER CO.

100 Greenwich St., New York.

6194 St. Olaf Ave., N. E.

Cleveland, Ohio.

Prepiri z Indijanci. Ute in Kickappos.

KAPITAN JOHNSON JE ODŠEL
K UPORNIM UTE-INDIJAN-
CEM, DA JIH POMIRI.

Indijance bodo sedaj razrožili in
vsled tega je pričakovati
bojev.

VARANI KICKAPOO.

Washington, 27. okt. Kapitan Carter P. Johnson od 2. polka konjenice v Fort Robinsonu, Neb., odšel je v rezervacijo Cheyenne, da tamkaj vpliva na Ute-Indijance, da tako prepreči vstajo. Kapitan je bil svoječasno pri ekspediciji, katera je vodila Ute-Indijance v rezervacijo v South Dakota. Kapitan Johnson je tudi tečaj razpravil z Indijanci, kateri niso hoteli iti nazaj na svoje prejšnje rezervacije. On ima pri Indijancih nevečji vpliv.

Tukajšnja vlada ni dobila nadaljnje podrobnosti o umoru agenturkega farmerja Barkerja. Klerk Rastall je z 25 možimi odjezdil k Indijancem, kateri so brzjavno zvezo med White House in Thunder Butte razdelili.

Indijanci sedaj še mirujejo, vendar pa so zapretli z boji, ako bi bili prisiljeni udati se vladnim predpisom. Agent Downs je mnenja, da je treba Indijance takoj razrožiti in prositi, da se mu v to vrhu odplošijo eskadron konjice.

Washington, 28. okt. Odbor za indijanske zadeve, česar člani so zvezni senatorji Teller, La Follette in Curtis, odpotoval je danes v Texas in Mexico, da preiščejo tam potežkoče, kateri so nastale med Kickapoos-Indijanci in uradom notranjih zadev. Indijanci, kateri so se sedaj nastanili v Mehiki, trdijo, da se jih je potem prevarje pridobil za to, da so ostavili svoja zemljišča v Oklahomi in tri leta določil vsega dana, da niso dobili najmenše. Urad notranjih zadev je obdolžil zastopnika Indijancev M. J. Bentleya, kateri je svoje varovance varal. Prepričan je, da se mu v to vrhu odplošijo eskadron konjice.

Washington, 28. okt. Država v dnevi se zvezni senatorji Teller, La Follette in Curtis, odpotoval je danes v Texas in Mexico, da preiščejo tam potežkoče, kateri so nastale med Kickapoos-Indijanci in uradom notranjih zadev. Indijanci, kateri so se sedaj nastanili v Mehiki, trdijo, da se jih je potem prevarje pridobil za to, da so ostavili svoja zemljišča v Oklahomi in tri leta določil vsega dana, da niso dobili najmenše. Urad notranjih zadev je obdolžil zastopnika Indijancev M. J. Bentleya, kateri je svoje varovance varal. Prepričan je, da se mu v to vrhu odplošijo eskadron konjice.

Washington, 28. okt. Odbor za indijanske zadeve, česar člani so zvezni senatorji Teller, La Follette in Curtis, odpotoval je danes v Texas in Mexico, da preiščejo tam potežkoče, kateri so nastale med Kickapoos-Indijanci in uradom notranjih zadev. Indijanci, kateri so se sedaj nastanili v Mehiki, trdijo, da se jih je potem prevarje pridobil za to, da so ostavili svoja zemljišča v Oklahomi in tri leta določil vsega dana, da niso dobili najmenše. Urad notranjih zadev je obdolžil zastopnika Indijancev M. J. Bentleya, kateri je svoje varovance varal. Prepričan je, da se mu v to vrhu odplošijo eskadron konjice.

Washington, 28. okt. Država v dnevi se zvezni senatorji Teller, La Follette in Curtis, odpotoval je danes v Texas in Mexico, da preiščejo tam potežkoče, kateri so nastale med Kickapoos-Indijanci in uradom notranjih zadev. Indijanci, kateri so se sedaj nastanili v Mehiki, trdijo, da se jih je potem prevarje pridobil za to, da so ostavili svoja zemljišča v Oklahomi in tri leta določil vsega dana, da niso dobili najmenše. Urad notranjih zadev je obdolžil zastopnika Indijancev M. J. Bentleya, kateri je svoje varovance varal. Prepričan je, da se mu v to vrhu odplošijo eskadron konjice.

Washington, 28. okt. Država v dnevi se zvezni senatorji Teller, La Follette in Curtis, odpotoval je danes v Texas in Mexico, da preiščejo tam potežkoče, kateri so nastale med Kickapoos-Indijanci in uradom notranjih zadev. Indijanci, kateri so se sedaj nastanili v Mehiki, trdijo, da se jih je potem prevarje pridobil za to, da so ostavili svoja zemljišča v Oklahomi in tri leta določil vsega dana, da niso dobili najmenše. Urad notranjih zadev je obdolžil zastopnika Indijancev M. J. Bentleya, kateri je svoje varovance varal. Prepričan je, da se mu v to vrhu odplošijo eskadron konjice.

Washington, 28. okt. Država v dnevi se zvezni senatorji Teller, La Follette in Curtis, odpotoval je danes v Texas in Mexico, da preiščejo tam potežkoče, kateri so nastale med Kickapoos-Indijanci in uradom notranjih zadev. Indijanci, kateri so se sedaj nastanili v Mehiki, trdijo, da se jih je potem prevarje pridobil za to, da so ostavili svoja zemljišča v Oklahomi in tri leta določil vsega dana, da niso dobili najmenše. Urad notranjih zadev je obdolžil zastopnika Indijancev M. J. Bentleya, kateri je svoje varovance varal. Prepričan je, da se mu v to vrhu odplošijo eskadron konjice.

Washington, 28. okt. Država v dnevi se zvezni senatorji Teller, La Follette in Curtis, odpotoval je danes v Texas in Mexico, da preiščejo tam potežkoče, kateri so nastale med Kickapoos-Indijanci in uradom notranjih zadev. Indijanci, kateri so se sedaj nastanili v Mehiki, trdijo, da se jih je potem prevarje pridobil za to, da so ostavili svoja zemljišča v Oklahomi in tri leta določil vsega dana, da niso dobili najmenše. Urad notranjih zadev je obdolžil zastopnika Indijancev M. J. Bentleya, kateri je svoje varovance varal. Prepričan je, da se mu v to vrhu odplošijo eskadron konjice.

Washington, 28. okt. Država v dnevi se zvezni senatorji Teller, La Follette in Curtis, odpotoval je danes v Texas in Mexico, da preiščejo tam potežkoče, kateri so nastale med Kickapoos-Indijanci in uradom notranjih zadev. Indijanci, kateri so se sedaj nastanili v Mehiki, trdijo, da se jih je potem prevarje pridobil za to, da so ostavili svoja zemljišča v Oklahomi in tri leta določil vsega dana, da niso dobili najmenše. Urad notranjih zadev je obdolžil zastopnika Indijancev M. J. Bentleya, kateri je svoje varovance varal. Prepričan je, da se mu v to vrhu odplošijo eskadron konjice.

Washington, 28. okt. Država v dnevi se zvezni senatorji Teller, La Follette in Curtis, odpotoval je danes v Texas in Mexico, da preiščejo tam potežkoče, kateri so nastale med Kickapoos-Indijanci in uradom notranjih zadev. Indijanci, kateri so se sedaj nastanili v Mehiki, trdijo, da se jih je potem prevarje pridobil za to, da so ostavili svoja zemljišča v Oklahomi in tri leta določil vsega dana, da niso dobili najmenše. Urad notranjih zadev je obdolžil zastopnika Indijancev M. J. Bentleya, kateri je svoje varovance varal. Prepričan je, da se mu v to vrhu odplošijo eskadron konjice.

Washington, 28. okt. Država v dnevi se zvezni senatorji Teller, La Follette in Curtis, odpotoval je danes v Texas in Mexico, da preiščejo tam potežkoče, kateri so nastale med Kickapoos-Indijanci in uradom notranjih zadev. Indijanci, kateri so se sedaj nastanili v Mehiki, trdijo, da se jih je potem prevarje pridobil za to, da so ostavili svoja zemljišča v Oklahomi in tri leta določil vsega dana, da niso dobili najmenše. Urad notranjih zadev je obdolžil zastopnika Indijancev M. J. Bentleya, kateri je svoje varovance varal. Prepričan je, da se mu v to vrhu odplošijo eskadron konjice.

Washington, 28. okt. Država v dnevi se zvezni senatorji Teller, La Follette in Curtis, odpotoval je danes v Texas in Mexico, da preiščejo tam potežkoče, kateri so nastale med Kickapoos-Indijanci in uradom notranjih zadev. Indijanci, kateri so se sedaj nastanili v Mehiki, trdijo, da se jih je potem prevarje pridobil za to, da so ostavili svoja zemljišča v Oklahomi in tri leta določil vsega dana, da niso dobili najmenše. Urad notranjih zadev je obdolžil zastopnika Indijancev M. J. Bentleya, kateri je svoje varovance varal. Prepričan je, da se mu v to vrhu odplošijo eskadron konjice.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation).

FRANZ SAKSER, president.
VICTOR VALJAVEC, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of business of the corporation and
addresses of above officers: 109 Greenwich
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Za leto velja list za Ameriko . . . \$3.00
pol leta 1.50
leto za mesto New York 4.00
pol leta za mesto New York 2.00
Evropo za vse leto 4.50
" " pol leta 2.50
" " cetr leta 1.75
" Evropo pošiljamo skupno tri številke.

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan in
izvemni nedelj v praznikov.

"GLAS NARODA"

(Voice of the People)

Issued every day, except Sundays and
Holidays.

Subscription yearly \$3.00.

Advertisement agreement.

Dopisi brez podpisa in osobnosti se ne
natisnejo.

Denar naj se blagovilo pošljati po
Money Order.

Pri spremembah krajnja naročnikov
prosim, da se nam tudi prejšnje bivališe
naznam, da intrej najemimo naslovnikov.
Dopisom in posiljanjem naredite naslov:

"Glas Naroda"

109 Greenwich Street, New York City.
Telefon: 1279 Rector.

Državne matere.

Mrs. Adlai Stevenson je najdelavnejša članica "kluba mater". Kot klubova mati se je Mrs. Stevenson te dni bavila s teorijo proti ljudskemu samomoru, in sicer v prid onim "mataram", ktere nečejo postati matera. Ona trdi, da se vedno govorji o korištih in potrebi velikih rodbin, oziroma velikem številu otrok, nihče izmed nasprotnikov ljudskega samomora pa na misli na zdravje in življenje mater in nihče se ne zmeni za to, so li mater telesno, duševno, moralno ali finančno v stanu, vzgajati otroke. Radi tegora mora biti najvažnejša dolžnost "kluba mater", skrbeti za to, da se življenje mater podaljša in da še le potem naj se misli na otroke.

Nam sicer ni znana dolžina las imenovane klubove matere, toda njenika je grozno kraška. Ta logika se namreč glasi: v svetu čuvanja zdravja, morale in finančnega stališča mora vsaka mati skrbeti za to, da ne postane mati. Ravn tako logiko je imel tudi bog Kronos, kateri je povodom velike lakote pojedel svoje otroke, samo da jim ohrani očete.

Radi malega prostora in državljanskih delikatnosti se ne moremo natančno baviti, s terorijo in praksjo ljudskega samomora. Le jedna misel naj bode omenjena, katera se nam vsljuje, ko mislimo na logiko kluba mater v državi Illinois. Ako postanejo ideje in principi "kluba mater" merodajne za dejelo in prebivalstvo; ako iščejo američke ženske v fizičnih in duševnih razlogih izgovore za to, da ne postanejo matere — bi li potem ne bilo v prid vzdržanja plemena, ustanoviti — državno pribredbo ljudi, oziroma zavode, ki se bodo bavile le s prirejajo ljudi? V teh zavodih naj imajo državno službo fizično, duševno in moralno sposobne materje, baš tako, kateri bi bili celo v mirnih in normalnih časih sumljiv: zvezava bank je izdala izjavu, da druga največja nacionalna banka v New Yorku ne bude več posredovala pri poravnjanju denarnih nakaznic druga največja Trust Co. v našem mestu. Panika, katera je vsled tega nastala, so potem omili na varljivo način s tem, da Trustnej družbi obljubili, da jih bodo dali več milijonov na razpolago, da jih tako pri eventualnem navalu pomagajo.

Naval je bil neizogiben, kajti uporjen je bil namenoma. Obljubljene pomoči Trust Company ni dobila, baš nasprotno: sredi največjega navala vlagateljev, v najbolj kritičnem trenotku, ko se je gotovina denarnega zavoda pričela pomajevati, so poslate — nacionalne banke dve nakaznici, glaseči se za podigrki milijon doljarjev, v urad Kniekerbocker Trust Company z zahtevo, da se velika sota izplača. To je bil konec — vrata preje takoj mogučnega zavoda se moral zapreti.

Teda, ali gospoda višje finance vse to že niso v naprej vedeli? In ako so to vedeli, to ni drugač, nego zločinska ignoranca. Morda so pa to episočno pričakovali? Morda so to namenoma storili, in sicer radi tega, da za vedno uničijo vse Trust Co. in njihov sistem, na česar podlaga poslujejo tozadne finančne zavodi?

Med trustnimi družbami in nacionalnimi bankami vlada že nekaj časa nasprotstvo. Trustne družbe imajo namreč mnogo zakonitih ugodnosti, katerih nacionalne banke nimajo. — Vsled tega zamočajo dajati vlagateljem vecje obresti, kar naravno škduje drugim bankam. Nacionalne in državne banke so čakale na krizo, da so tako zavdale konkurenči smrtni udarec. Vse to se je pa zgodovalo s skrajno nepremišljenojostjo.

Vsled začasne krize trustnih družb nastala je splošna kalamita. Zaupnost v denarne zavode kar vidoma pojem, in se je prenesla od trustnih ljudi na druge zavode v kriza vedno bolj narašča: delnice, ktere so naložene v bankah kot zastavnosti za posojila, se prodajajo za najnižje cene, države ni mogoče dobiti denarja. Kmalu bodo krizo čutili tudi oni, kateri so jo sami provzročili.

I. Skrbec.

DOPISI.

Export, Pa.

Dragi gospod urednik:

Prosim Vas, priobčite teh par vrstic v nam priljubljeni "Glas Naroda". Posebnih novic nimam. Tukaj nas ni veliko Slovencev, toda razumemo se dobro. Tudi če ga v družbi sprijem par "keku", se nič ne stopemo.

Kar se tiči dela, se ne morem pritožiti. Nekteri zasluzijo na štirinajst dñih nad petdeset doljarjev, drugi pa zopet samo polovico, kakor imamo kdo mesto in zaslužek.

Če želi priti kdo izmed rojakov k nam na obisk, pride lahko, se mu ne bude zgodilo nitesča žaloga, kot tistemu rojaku iz Midwesterna. Ne rečem, da ni nekaj malopridnevez tukaj, posebno med Hrvati. Ampak tisti rojak je najbrž malo pregloboko pogledal v posodicu, potem pa ni vedel menda, kaj govorji do tistega trenutka, ko se mu je začela "trava majati pred očmi".

Pozdrav vsem skupaj!

I. Skrbec.

Pismo iz Hrvatske.

V Zagrebu, 10. okt.

Politično sezono je otvoril pri nas II. glavni občini zbor hrvatske ljudske napredne stranke, ki je bil v nedeljo 6. oktobra v Oseku. Dočim so vse ostale hrvatske stranke bolj ali manj klerikalne — seveda s tako odtokom klerikalno tendenco, razen klerikalcev okoli "Hrvatstva", kateri pri nas — tvorijo edino naprednijo ostro protiklerikalno stranko. V politiki so realisti, računajo z razmerami ter pobijajo državnopravni radikalizem, a so proti domačemu nasilnemu režimu in proti Madjarom, torej so v dejanjih pravi radikalci, v socialnem in gospodarskem oziru so demokrati, ki se brigajo za "malega človeka" — na Hrvatskem za male posnekosti, kmete, v kulturnem pogledu pa so protiklerikalci, ki jim je ideal ločitev cerkve od države.

Ljudstvo pridobijajo na svojo stran s svojim gospodarskim programom, z agitacijo proti velikim latifundijem, kakor tudi s svojim antiklerikalizmom, in to zlasti v Slavoniji. Tudi ta shod v Osek u je dokazal, da je stranka umela spojiti dva elementa — široke sloje, kmetsko ljudstvo in inteligenco; s tem je resila vsej svoje vlade in vseh spremenjenih razmer je težko določiti, kakšno uspešno taktiko bi naj rabil naša delegacija v budimpeštanškem parlamentu.

Sami Hrvati ne bodo nikdar mogli strmolagativi neljube ogrske vlade, ker bi se v tem slučaju proti njim združile vse madjarske stranke. A brez zunanjih ugodbnih razmer bodo težko izvajevati velikih uspehov. Hrvatska delegacija stoji potem takem pred alternativo: ali se popolnoma odpovedati državnopravni skrupljev in voditi odločno aktivno politiko v Budimpešti in grabitvi, kar se sploh daje grabiti, ali pa dosledno ostati doma.

To je izpornačno število za Osek, ki je po večini nehrvatskih (nemških ali narodno indiferentnih), slasti, kateri bodo treba ukreiti. S. N.

V stiski.

Spisal Rado Murnik.

"Zdaj pa ne pride nihče več nočer!" je ljuto že v tretjič vzklikan suh umirovljenec s črnimi naočali in žoltim obrazom v natlačenem vozni državne železnice.

"No, dve urici že še potrpimo!" je dejal okrogel drečelj mesar, ki si je venomer briral potno čelo in se hinavsko veselil, da se je sopotnik tako jezik.

Suhat se je namrdnil, zamrmljal nekaj nerazumljivega in gledal po sopotvaleči. Njemu nasproti je čepel polmestno opravljen mladenič med debelim mesarjem in rejeno žensko ter v poti svojega obrazu občudoval prisato dekla na drugi klopi. Čelo je krasotici pokrival tak nebeško lep frufru umetno nakodranih las, kakor Šnij je žalibog le malo pod solnem tudi pod luno. Lepa ošabnica pa se ni prav nič zmenila za ljubezni lačne poglede nesrečno navdušenega častila; opazila je bila, da se drži fant preveč prihujeno in zgrbavščeno. "Molčite vendar!" jih je svaril mesar, zadovoljni Kranjec. "Molčite, sicer pride še kaj v časnike! Sistem državne postanke utegne to brati in zbadati ministra, in ta nam vzame nasproti je želila le malo po spletu vagona, mu ne bo treba niti vinariča več plačati kakor za človeške. Pa naj kdo reče, da državne železnice ni nobel! Kaj? Lepo polito je po tleh, zaradi vročine. Človek misli, da je v domačem hlevu in nič več se mu ne toži po domu!"

Zaslepjeni popotniki pa so mrmarili in godnjali na glas.

"Molčite vendar!" jih je svaril mesar, zadovoljni Kranjec. "Molčite, sicer pride še kaj v časnike! Sistem državne postanke utegne to brati in zbadati ministra, in ta nam vzame nasproti je želila le malo po spletu vagona, mu ne bo treba niti vinariča več plačati za človeške. Pa naj kdo reče, da državne železnice ni nobel! Kaj? Lepo polito je po tleh, zaradi vročine. Človek misli, da je v domačem hlevu in nič več se mu ne toži po domu!"

Pred ljubljanskim kolodvorom je videl mesar ves presenečen, da je prej takoj prihujen in grbasti mladenič zdaj lepo raven kakor sokolski predstovalec, yes srčen spremljal prej takoj neusmiljeno lepotico. Pokazal je parček umirovljenca, ki se je čudil temu čudežu. Moža sta tako v bližjo gostilnico bratovščino uganjet.

O pošta.

Največ pošti ima Švica, za njo je Angleška, potem pa Nemčija. V Švici pride na vsakih 11.1 kilometrov ena pošta, na Angleškem na 13.5, na Nemškem na 13.9, v Belgiji na 22.5, na Holandskem na 23.4, na Portugalskem na 26.6, v Zjednotenih državah na 140.8, v Avstriji na 35.6, na Danskem na 41.5, na Španskem na 133.2, na Francoskem na 46.2, na Grškem na 99.7, na Ogrskem na 77.6, v Italiji na 22.4, na Ruskem na 172.9, na Turškem na 233.5, na Japonskem na 51.5, na Norveškem na 13.6 kilometrov. Na Norveškem pride na 817 prebivalcev jedna pošta, na Nemškem na 1557, v Avstriji na 3106 ljudi.

Umirovljenec je zarenčil posmehljivo.

"Petindvajset gorkih si dam precej našteti na svoje oblečene in napete hlače, če mi kdo dokaže, da ni sem res slišal tako. Golovec ima prav toliko metrov, kolikor jih manjka Triglavu do tri tisoč. Zato bi bilo dobro, če bi prestavili Golovec ali pa kaj podobnega na vrh Triglava. Triglav je lepa gora in vredna svojih tri tisoč metrov, kajne, očka?" In če bi imel jaz zadost denarja, bi kupil svilenko slovensko zastavo, tako dolgo, da bi segala po vseh slovenskih deželah in bi jo začasila na vrhune Triglavov, da bi vihrala daleč, dačiagrok, sovražnikom v jezo, meni pa v nepopis veselj!

Upokojeno je molčal srdito. Vlak se je ustavil.

"Le noter, le noter!" je vabil izparel, "Le noter! Profusta dosti!"

"Tukaj je že vse polno!" je kričal umirovljenec in pihal kakor nevrečen oženjen gad v pasjih dnevinah.

"Vse polno?" je dejal izprevodnik. "Potem samo še dva tu noter! Le stisnite se malo skupaj! Zato ne viješ, če se jih vozi več?"

Priščela sta komaj sedla. Možec je črnimi očali so se od jeze tresle roke, kakor prehlašenemu backu rep, zaljubljenca pa se se veselila občne stiske. Tudi prihujeni mladenič je bil zadovoljen; zdelo se mu je, da se mu v tej žemi med debelim mesarjem in okroglo možakarico počasi ravna zgrbani hrhet.

"To je strašno!" je godrnjal umirovljenec, ko je prišel izprevodnik preščipav listke. "Tako natlačeni se vozimo in v taki vročini!"

"Nič ne marajte!" ga je tolazil konduktor.

"Vsak bi se vozil najrajši sam v prvem razredu in bi zahteval še sladko povrhu", je dejal mesar. "Polegajte mene! Kmalu dobim trehnač, da se srečam s tistimi rojaki, ki so se v zavodu vložili v občne stiske. Tudi prihujeni mladenič je bil zadovoljen; zdelo se mu je, da se mu v tej žemi med debelim mesarjem in okroglo možakarico počasi ravna zgrbani hrhet.

"Le noter!" je popeval prijazni konduktor kmalu potem z zapeljivim laskom. "Prostora dovolj! Dovoljeno je stati med klopami! Malo stat, da že ni umorilo nikogar! Čim več vas bo, tem hitrej vam mine čas."

Vstopilo je pet novih potnikov.

Zaljubljenca sta prvi ob prihodu podpoludne iz pristanišča št. 42 North River, ob Morton St., N. Y.

* LA SAVOIE 31. okt. 1901 * LA PROVENCE 5. dec. 1907.

* LA PROVENCE 7. nov. 1907 * LA TOURAINE 12. dec. 1907.

* LA TOURAINE 14. nov. 1907 * LA LORRAINE 19. dec. 1907.

* LA LORRAINE 21. nov. 1907 La Bretagne 26. dec. 1907.

* LA SAVOIE 28. nov. 1907 * LA PROVENCE 2. jan. 1908.

POSEBNA PLOVITVA:

La Gascogne 9. nov. ob 3. uri popolno.

Samo za II. in III. razred.

Potni parniki so:

"La Provence" na dva vijaka 14,200 ton, 30,000 konjskih moči.

"La Savoie" 12,000 " 25,000 " "

"La Lorraine" 12,000 " 25,000 " "

"La Touraine" 10,000 " 12,000 " "

"La Bretagne" 8,000 " 9,000 " "

Jugoslovenska Katol. Jednota.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: Fran Medoš, 9478 Ewing Avenue, So. Chicago, Ill.
Podpredsednik: Jakob Zubakovec, 4824 Blackberry Street, Pittsburgh, Pa.
Glavni tajnik: Jurij L. Brožič, Box 424, Ely, Minn.
Pomočni tajnik: Maks Križnik, Box 326, Rock Springs, Wyo.
Blagajnik: Ivan Govže, Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

Ivan Germ, predsednik nadzornega odbora, Box 57, Braddock, Pa.
Alvijz Virant, II. nadzornik, Cor. 10th Avenue & Globe Street, S. Lorain, Ohio.
Ivan Primožič, III. nadzornik, Box 641, Eveleth, Minn.

POROTNI ODBOR:

Mihail Klobučar, predsednik porotnega odbora, 115, 7th Street, Calumet, Mich.
Ivan N. Gosar, III. porotnik, Box 138, Burdine, Pa.
Janez N. Gosar, III. porotnik, 719 High Street, W. Hoboken, N. J.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin J. Ivec, 711 North Chicago Street, Golič, Ill.

Krajevna društva naj blagovljijo pošiljati vse dopise, premembe ugov in druge listine na glavnega tajnika: George L. Brožič, Box 424, Ely, Minn., po svojem tajniku in nobenem drugem.

Denarne pošiljatve naj pošiljajo krajevna društva na blagajnika: John Gouze, Box 105, Ely, Minn., po svojem zastopniku in nobenem drugem. Zastopniki krajevnih društev naj pošljijo duplikat vsake pošiljatve tudi na glavnega tajnika Jednote.

Vse pritožbe od strani krajevnih društev Jednote ali posameznikov naj se pošljajo na predsednika porotnega odbora: Michael Klobučar, 115 7th St., Calumet, Mich. Pričejani morajo biti natančni podatki vseh pritožbe.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

Drobnosti.

KRANJSKE NOVICE.

V Ameriko. Dne 12. oktobra se je z južnega kolodvora v Ljubljani odpeljal v Ameriko 18 Bolgarov, 48 Hrvatov, 70 Slovencev in 35 Macedoncev.

Tri vojaške nabore zamudili. Urban Mrak, posestnika sin iz Delnic, je odpotoval po Veliki noči l. 1904 pred vrim naborom v Ameriko. Bival je tam tri leta, kakor sam priznava zaradi tega, da bi si tam kaj prislušil, in tako lažje prevzel očetovo posestvo. Bil je krivim spoznan, da se je odtegnil nabor in obsojen na deset dni stroge zapora in 10 K. globo.

Min. pogorel. V Zagorju pri Postojni je pogorel min. Ivana Marinčiča. Kako je ogenj nastal, se ne ve. Zavarovan je bil za 25,000 kron.

Obesila se je na vrvič M. Zadu iz Juršic pri Knežaku. Vzrok samomora ni znan, sodi se pa, da domače razmere.

Imena upopljenje pri Kočevju so dosedaj znana sledenč: Jos. Žagar, Uršula Briski, Anton Ožanič, Fran Vončina in hlapec Kajfež. Imena treh utopljenec še niso znana.

Utonil je v Idriji bivši žgalniški pazišnik Leopold Logar. Našli so ga v strugi Idrije nedaleč od gozdarske šole. Bil je straten alkoholik in je še isti dan bil ob 11. uri dopoldan v goštinstvo. Kako se je ponesebil, se ni določil dognati. Samomor ni izključen.

Otok utonil. Ko so šli otroci kočarice Frančiške Kenda v Zalem logu pri Skofiji Loki po žaganje na žago Gašperja Šmidu, je padel triletni Matija Premsel, se glaseča knjižica.

Perz se je zagovarjal z lažnjivo trditvijo, da zaradi tega ni lastnici Gore kolesa vrnili, kar ga mu je v času, ko je bil v neki gostilni, nekdo izmakanil. Obsojen je bil na tri mesece ječe.

Zaradi hudo delstva okskrbne, učinjene na neki 13letni deklici, je bil Martin Vonta, delavec iz Podmilja, obsojen na dva meseca težke ječe.

Kolo ukračel. Štefan Perz, dñnar, si je dne 3. majnika izposodil an Ane Gore kolo, vredno 180 K. ter njim pobegnil. Vsled izdane tiralnice je bil pred kratkim zasačen. V njegovi posesti se je našla in ime Henrika Premsela se glaseča knjižica.

V Ameriko jo je hotel popihati Andrej Golob, delavec na Račici, jo je hotel s svojimi 18. leti popihati v Ameriko, ne da bi bil zadolžen svoji vojaški dolžnosti. V to sredo je prišel v spremstvu Jožeta Kompreca, posestnika v Račici, kateremu je tudi svoj denar branil. Tu mu tudi vožni list kupil, a ostro oko stražnikovo je takoj zapazilo to nekano; stražnik je obe artoval in ju je izročil sodišču. Golob je bil obsojen na 8. Krapec pa na pet dni stroge zapora, vrh temu pa še vsak na 10 K. denarne globe.

Vztrajen fijakar. Nedavno je obhal nek ljubljanski fijakar nekak jubi le. Prestal je namreč petdeset let zaradi nagle vožnje. Ker je mladi fijakar tako vstrpen, bo lahko doživel 100letni jubilej.

Pobegnila sta iz preiskovalnega zaporja v Ilirske Bistrici delavec Gregor Faktor in Mihail Pernat. Bila sta v preiskavi zaradi javnega nasilstva.

Povodnji na Notranjskem. Pokrajina okoli Une na Notranjskem je podoba jezeru: osem kvadratnih kilometrov je pod vodo, iz ktere se dvigajo le drevesa. Voda sega do prvih hiš v Planini. Cerkniško jezero prestopilo je svoje bregove in poplavilo Cerknico. Voda je udrla v hiše in napravila veliko škodo. Potok, ki teče skozi Cerknico, je postal hiduournik ter je odnesel več mostov. 60 let že ni bilo na Notranjskem tako povodnji.

Kazenske obravnave pred deželinim sodiščem v Ljubljani. Pretev v goštinstvi Anton Kogej v Idriji je bil dne 28. avgusta precej pijan v Moravčevi gostilni. Ježil se je nad goštinstvjem in natakarico, češ, da sta mu praveč na zapitku v knjigo zapisi.

Med nebom in semijo. V Spielfeldu je pleskal 3. oktobra 40letni pleskar Jernej Plankl železniško skladiste in je stal med delom na lestri šest metrov visoko. Pripljal se je pa voz, uprezen z volom, ki se je splasil in prekucil lestvico. Plankl je opazil nevarnost in se prijal za strešni žleb, ki se je po upognil in se je zato Plankl spustil, se vjel na noge in se na srečo le nekoiko poškodoval.

Hrvatske novice.

Velikanski požar. V djakovskem okraju v Slavoniji so velikanski močvir, kjer istotko raste šota kot na ljubljanskem barju. Velikanske terne Jošave in Osatino so pa sklenili osušiti in so s tem deli že pričeli. Kanalizacija Jošave in Osatine je bila nedavno dokončana. Ves teren obsegajo 24,000 oravov in je skopani kanal dolg 35 kilometrov. Vsled kanalizacije se je šota osušila in kmetje so jo na poziv vodstva osuševanja zaigrali. Ogenj trajala že okoli štiri mesece in je zlasti zvečer veličasten. Najprej je pod vrvino, ko jo pa prodre, se bliskoma razširi po ravni. Ta proces se bo vršil še nekaj mesecev, nakar bodo zacečeli obdelovati rodotvorno zemljo, nastalo iz zgorele šote. Regulacija Jošave in Osatine je ena največjih, kar se jih je zadnji čas izvršilo v srednji Evropi. Stroški so znašali nad pol milijona krun.

Balkanske novice.

Starost — norost. 60letni premožni kmet Savo Radumilo v Mačičah v Bosni je dne 4. leti vdovec. Zelo pogrešna žena, kakor tudi otrok, s katerimi ga ni oblagodarila prerano umrla soprona. Silno rad se bi enkrat očenil in bi dal kolikor bi kdo hotel, da bi se mu ta želja spomnila. Ker je Radumilo nekoliko omejen, izrablja je to omejenost kmet Ivaštanin. Prišel je in mu pripovedoval, da bi neka Radumilova znana pastirica bila pravljena ga vzeti. Ker je ženitve željenu vdeno dekle bilo všeč, bil je tako vesel nad to ponudbo in izjavil, da z denarjem ne bo varčeval. Ivaštanin je kmalu prinesel obvestilo, da je dekle zadovoljno z njim, samo zahteva navadno darilo v znesku 50 krom. Radumilo je takoj izročil ta denar Ivaštaninu, ki ga je seveda obdržal zase, ker se z dekletom ni prav ni dogovoril o vsem tem in starca lagal. Da bi se več izvlekel iz njega, mu je kvasil, da bosta prihodnji večer, kakor je v deželi navada, odpeljala dekla, ki je pa zahtevalo prej 300 K., ki jih mora dobiti v roke. Ves vesel je obujbil lahkovni Radumilo dati dekletu 300 K. Drugi večer sta romanci Ivaštanin in Radumilo v bližnje Rogolje, kjer je prebivala pastirica. Na samotnem kraju pred vaso sta počakala in Ivaštanin se je delal, kot bi šel po dekle. Čez nekaj časa se je vrnril k starcu in mu pripovedoval, da dekle večerja, da je ravno neki tujev v hiši, da zato ne more priti. Čez nekaj časa se je Ivaštanin zoper oddal, da mu je kri udrila iz nosa, nato pa je še mater udaril po čeljuskih, jo suval z nogo v stegno in končno nahnil na tla. Ker se je dognalo, da je bil osumljene ob časi dejanja dosegel, je bil obsojen samo na dva meseca sepe zapora.

Sirovi sin. Že večkrat zaradi javnega nasilstva kaznovani Anton Petrič, delavec na Gliničah, je zlasti v pisanosti silovit človek. Dne 30. julija sta bila oča Jožef in mati Jera sodno zaslišana, ker je sin Anton nekaj dni prej pred Garbasovo hišo na Gliničah razsajal ter proti Alojziju Skubieku z gnojnimi vilami zahamnil. Sin je bil vsled tega sodnega zaslišanja na stanje jezen. Isto popoldne je prišel Anton Petrič pisan domu. Najprvo se je lotil očeta, ga udaril s pestjo po obrazi, da se mu je kri udrila iz nosa, nato pa je še mater udaril po čeljuskih, jo suval z nogo v stegno in končno nahnil na tla. Ker se je dognalo, da je bil osumljene ob časi dejanja dosegel, je bil obsojen samo na dva meseca sepe zapora.

Zaradi hudo delstva okskrbne, učinjene na neki 13letni deklici, je bil Martin Vonta, delavec iz Podmilja, obsojen na dva meseca težke ječe.

Kolo ukračel. Štefan Perz, dñnar, si je dne 3. majnika izposodil an Ane Gore kolo, vredno 180 K. ter njim pobegnil. Vsled izdane tiralnice je bil pred kratkim zasačen. V njegovi posesti se je našla in ime Henrika Premsela se glaseča knjižica.

Na razpolago imam tudi lepo kroglo. Točim vedno svež in dobro. Sepi pivo, kako dobro domače vino in razne likerje ter prodajam fine smotke. Prostrebza solidna.

Prodajam tudi iz preskrivjem parobrodne liste za vse prekomorske čete po izvirnih cenah. Pošljite denarje v staro domovino zanesljivim potom po dnevnem kurzu. V zvezni sem s banko Frank Sakser v New Yorku.

Svoji k svojim! Z veleprodajevanjem JOSIP KOMPARE.

3208 Green Bay Ave., So. Chicago, Ill.

RAZNOTEBOŠT.

Teža po poklicu. Neki angleški statistik je ustvaril statistiko, koliko so na Angleškem težji ljudje v gotovih poklicih. Mesarji tehtajo povprečno po 85 kg, gostilničarji pa po 81 kg, zidarji in kmečki najemniki pa po 80 in pol, sodni uradniki po 80 kg. Trgovski potnik imajo po 79 kg, kovači po 77 kg, bankarji po 76 kg, tesariji po 74 kg, učitelji po 73 kg, čevljariji in trgovski pomočniki po 72 kg. Krojači imajo po 71 kg.

Kitajski cesar in cesarica proti astronomom. Listi poročajo, da sta kitajski cesar in cesarica silno vzemirjeni, ker jima je kolegij cesarskih astronomov naznani, da se bo pojavit na nebu neka zvezda repatica. Cesarski je hitro izdal naredbo, v kateri zavrača vso odgovornost na astronome, kateri preti s budimi kaznimi, ako bo cesarstvo radi tega zadela nesreča. Posredovanjem princa Ciaje je cesar vendar do naredbo preklical.

Otok se zadružil. V Zgornji Poljski sta pustila Orthaberjeva zakonska svojo dveletno hčerko zaprt doma in se podala na polje. Neka ženska je pa zapazila, da se kadi in hiše. Ognjegradi so se skrili v stanovanje in našli poleg pčeli gorenč posteljo. Poleg postelje je nekogar klobukom. Nevesta kupil na kilograma. Iz Pečuha poročajo listom: V občini Kolodvor je neki bogat kmečki sin prorisal za roko neke deklice. Starši deklice

niso hoteli spočetoma o poroki deklice s snubcem nič slišati, kmalu pa so dovolili v poroko pod pogojem, da se lekilec izteha in da ženin plača šest krov za kilogram. Ženin je bil s tem zadovoljen, a je še poceni dobil nevasto, ker je nevesta tehtala le 43 kg.

Preganjanje Slovakov. Dne 12. oktobra je stal pred porotnim sodiščem urednik slovškega "Narodnega Hlasnika" Mišo Piter. radi članka, ki je bil v listu še za uredništvo umrela Ambroža Pietrova, očeta sedanega urednika. Sin je torej tožen radi čina svoga rojstva.

Kje je ANTON KOSELI? Pred nedolgo je bival nekje v Pennsylvaniji. Na njegov naslov bi rad zvedel njegov brat: Joseph Kosek, 201 Sage St., South Lorain, Ohio. (28-10-11)

Iščem dva brata ANTONA in FRANCENTA in dve sestri MARGARETO CENTA in MARLJO KOŽER. Doma so iz Krke, Dolenjsko. Prišli so pred petimi leti v Zgodnjem džavatu in ne vem, kje se kateri nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njih naslov, naj mi blagovoli naznamti. Vincene Centa, P. O. Box 837, South Sharon, Pa. (28-29-10)

Pozor Rojaki!

Novoizdeleno garantiранo mazilo za plešaste in golobradce, od katerega v 6 letih lepi lasje, brki in brada popoloma rastrejajo. Cena \$2.50! Potne noge, kurje očesa, bradovice in ozobljivo. V 3 dneh popolnoma ozdravljajo za 75c, da je resnica se jamči \$500. Pri načrtu blagovalite denarje po Post Money Order pošiljati.

JAKOB WAHČIĆ,
P. O. Box 69
CLEVELAND, OHIO.

OKLIC!

S tem opozarjam rojaka Josip Čehovina, doma iz vasi Čermelice pri Ščavnici, ki je bival pred nekaj meseci v Crossroku, Pa., da naj nam nemudoma odgovori na naše prvo pismo in naznani svoj sedež. Če je sedaj v naslovu, kar je vseprva pravilno, vam kaže, da je dekla zadovoljno z njim, samo zahteva navadno darilo v znesku 50 krom. Radumilo je takoj izročil ta denar Ivaštaninu, ki ga je seveda obdržal zase, ker se z dekletom ni prav ni dogovoril o vsem tem in starca lagal. Da bi se več izvlekel iz njega, mu je kvasil, da bosta prihodnji večer, kakor je v deželi navada, odpeljala dekla, ki je pa zahtevalo prej 300 K., ki jih mora dobiti v roke. Ves vesel je obujbil lahkovni Radumilo dati dekletu 300 K. Drugi večer sta romanci Ivaštanin in Radumilo v bližnje Rogolje, kjer je prebivala pastirica. Na samotnem kraju pred vaso sta počakala in Ivaštanin se je delal, kot bi šel po dekle. Čez nekaj časa se je vrnril k starcu in mu pripovedoval, da deklet je večerja, da je ravno neki tujev v hiši, da zato ne more priti. Čez nekaj časa se je Ivaštanin zoper oddal, da mu je kri udrila iz nosa, nato pa je še mater udaril po čeljuskih, jo suval z nogo v stegno in končno nahnil na tla. Ker se je dognalo, da je bil drugi napadalec. Zagovarjal se bo zaradi roba.

Frank Sakser Company. (26-29-10)

POZOR SLOVENCI IN HEVATI.

Podpisani priporočam vsem potujočim rojakom v Chicago, Ill., in okoličnih dobro urejene.

— SALOON. —

Na razpolago imam tudi lepo kroglo. Točim vedno svež in dobro. Sepi pivo, kako dobro domače vino in razne likerje ter prodajam fine smotke. Prostrebza solidna.

Prodajam tudi iz preskrivjem parobrodne liste za vse prekomorske čete po izvirnih cenah. Pošljite denarje v staro domovino zanesljivim potom po dnevnem kurzu. V zvezni sem s banko Frank Sakser v New Yorku.

Svoji k svojim! Z veleprodajevanjem JOSIP KOMPARE.

Rodina Polaneških.

Roman, poljski spisal H. Sienkiewicz,
poslovenil Podravski.

(Nadaljevanje.)

XI.

Doma je bil Polaneški iznova presečen. Prejel je telegram gospe Emilije, obsezoč te besede: "Priderem jutri zarana, Litki je dobro!"

Ta telegram je bil neprizakovani, ali vsač nekoliko prenagljen; ker je pa obsezal zagotovilo o Litkinem zdravju, je Polaneški spoznal, da se gospa Chwastowska vraca samo zato, da bi se poprijeha njegove stvari. In ob teh mislih mu je sreča prekipelo od hvalnosti. "Evo, to je vrl značaj!" si je dejal, "to je prijateljica!" A poleg hvalnosti se mu je v sreču zdela nada, kakor bi gospa Emilija imela nekak čarobni prstan ali čarobno šibico, da bi mogla na en mahr izpremeniti srečo. Polaneški ni vedel odločno, kako se to godi, toda več je, da se vsaj časih prijateljica potegne zanj, da ga bo poizkušala opravičiti, hvaliti njega sredin v značaj ter oslabiti predsodek, ki se so bili sčasoma nakopičili proti njemu. Pričakoval je, da bo gospa Emilija v tej stvari tako vztrajna, ker ji bo vprašanje obveznosti. Človek, ki ga kaj tare, si rad iše koga, da bi mogel najti napravljenost. Locomotiva, dibača se pretegrane oblake dima, se je bližala postaji čimdalje počasneje. Ko je naposlod obstala, je jela šume in slike izpuščati nepotrebno soparo pod sprednja kolesa.

Polaneški je skočil v spalni voz — zakaj prvo ličec, ki se mu je prikazalo pri oknu, je bilo Litkino. Ko ga je ugledala, se je že razjasnil obrazek, kakor bi bil padel solenčni žarek nanj. Dekličine roke so se radošno gibale in migale Polaneškemu, ki je bil, kakor bi trenil, v vozu. "Najdraže moje dekele!" je zaklical, prijemišči jo za roko. "Ali si se naspala? Ali si zdrava?"

"Zdrava sem! Pa tudi doma smo! A sedaj home skupaj — o dober dan, gospod Stanko!"

Tesno za njo je stala gospa Emilija, ki ji je "gospod Stanko" presrečno poljubil roko ter jeli govoriti tako hitro, kakor se navadno govoriti ob pozdravljanju:

"Dober dan, draga gospa! Imam voz. Lahko se odpreljeta takoj. Moj zdravnik vzame vajino prtljago; posim prejemnega listka. Gospodina Plavicka je tudi tukaj."

Gospodina Plavicka ji res že čaka pred vozom, in z gospo Emilijo si presreče segli v roke; lice bilo je obema polno smeha. Litka je zrla gekaj časa na gospodino Marico, kakor bi omahovala, nato se ji je tudi ona ovila okrog vrata prešrečno, kakor je bila navada.

"Marica, ali pojdeš z nama na čaj, jo vpraša gospa Emilija. "Čakajo nači in gotovo si že lačna. Kaj ne, da greš?"

"Gotovo sta zelo utrujeni, ker sta se vso vso noč."

"Toda spali sva ves čas od meje. Zbudili se sva se še utegnili obleciti in se umiti. Vendar se morava naptiti čaja, torej nai ne boš ovirala."

"Dobro torej. Jako rada."

Toda Litka je jela vleti mater za sklep. "Mati, a gospod Stanko?"

"Seveda, tudi gospod Stanko. Pomnil je na vse, in njemu se imava zahvaljati, da najdeva vse pripravljeno. Torej mora iti z nami."

"Mora! Mora!" je zaklicala Litka, obrnivši se k njemu.

On pa jo je začel dražiti.

"Mora ne, pač pa hoče."

In že trenutek pozneje so sedeli vsi stirje na voz. Polaneški je bil kaj dobre volje. Njemu nasproti je sedela Marica, drobna Litka pa poleg njega. Zdela se mu je, da prehaja junatru lesek vanj in da se mu začenja lepi dnevi. Čutil je, da bo od današnjega dne pripadel k malemu krogu onih bitij, prijateljski združenih, in da bo v tem krogu tudi Marica. Saj je sedela sedaj njemu nasproti, kaj blizu njegovim očem, blizu mu tudi po prijateljstvu, ki sta ga oba imela do gospa Emiliju in Litke.

Sedaj so se veselo razgovarjali vsi trije. "Kaj se je pripetilo, Emilija," jo vpraša Marica, "da si dospela prej?" "Litka me je prosila vsak dan, naj se vrem domov."

"Ali ne ljubiš tujine?" jo vpraša Polaneški.

"Ne."

"Koprnela si po Varšavi?"

"Da."

"In po meni? Kaj? Govori hitro, sicer bo slabo!"

Litka pogleda mater, Marico, Polaneškega in naposled odgovori:

"Tudi po Stanislavu sem koprnela."

"To imaš za to!" reče Polaneški.

In prijemuš njen ročico, jo je poizkušal poljubiti, toda ona se je brani, kolikor se je mogla.

Končno je skrila ročico, on pa se je

svetujem, gospodična, da ne stojite tukaj, nego da se greste izprehajat, zakaj jutro je hladno, dasi obeta biti lep dan."

"Megla že pada," je rekla Marica, dvigniški modre oči, ki so se zdele Polaneškemu v jutranji svetlobi vijalce.

"Ali se ne greste izprehajat po reču?"

"Hvala lepa! Počakam rajša v dvorani."

In pokimavši z glavo, je odšla. Polaneški se je jel iznova z urnimi kranki izprehajal po peronu. Bilo mu je nekoliko briško, da ni hotel ostati pri njem, toda domisil si je, da bi to morda ne bilo priljeno, in še z večjim veseljem ga je napolnjevala misel, za koliko ju vzajemno bliža prihod gospa Emilije in koliko veselja napravi vsem. Nekaka slunčna slutnja in dobra volja je rasta v njem vsak hip. Misil je na vijolčaste oči Maričine, na njeni ličice, zardeločno obutje in hrbtu. Ona ima 35letni rekord svojega vespeha.

Brez vostne znamke "sidro" ni prav. 25 in 50 centov.

F. AD. RICHTER & Co.

215 Pearl St. New York.

Vedro pri rokah.

Zdravnik je mogoč dalč od Vas, toda ako imate doma staro in vredno nemško domače zdravilo

Dr. RICHTERJEV

Sidro Pain Expeller,

zamorcev se vedno boriti tudi proti hudim napadom reumatizma, neuralgije, prehlajenja, bolezni v persih in hrbitu. Ona ima 35letni rekord svojega vespeha.

Brez vostne znamke "sidro" ni prav. 25 in 50 centov.

F. AD. RICHTER & Co.

215 Pearl St. New York.

obrnili k Marici in ji pokazal svoje bele, zdrave zobe. Dejal je:

"Vidite, midva se ne prestano bojuje, ricer pa se imava rada."

"To je že taká navada," odgovori gospodična Marica. On ji pogleda od kota v reči:

"Oh, ko bi bil res tak običaj!"

Gospodična Marica se je lahko zaredila v zresnila, toda odgovorila ni nicesar, nego se je jela razgovarjati z gospo Emilijo.

Polaneški pa se obrne k Litki.

"A kje je profesor Waskowski?

Ali je odšel v Italijo?"

"Ne. Ostal je v Czestochovu in po-jutrišnjem dospe semkaj."

(Dalej prih.)

Važno za rojake,

ki namenljajo potovanje v stare domovine.

BRZOPARNIKI

francoske družbe, severonemškega Lloydja in Hamburg-ameriške proge, kateri odplujejo iz New Yorka v Evropo, kakor sledi:

V HAVRE (francoska proga):

LA SAVOIE

odpluje 31. oktobra ob 10. uri dopol.

LA PROVENCE

odpluje dne 7. novembra ob 10. dopol.

LA TOURNAINE

odpluje 14. novembra ob 10. uri dopol.

LA LOERRAINE

odpluje 21. novembra ob 10. uri dopol.

LA SAVOIE

odpluje 28. novembra ob 10. uri dopol.

LA PROVENCE

odpluje 5. decembra ob 10. uri dopol.

LA TOURNAINE

odpluje 12. decembra ob 10. uri dopol.

LA LORRAINE

odpluje 26. decembra ob 10. uri dopol.

LA PROVENCE

odpluje 2. januarja ob 10. uri dopol.

LA TOURNAINE

odpluje 9. januarja ob 10. uri dopol.

V BREMEN (proga severonemškega Lloydja):

KRONPRINZ WILHELM

odpluje dne 5. novembra ob 2. uri popoludne.

KRONPRINZESSIN CECILIE

odpluje 12. novembra ob 10. uri dopol.

KAISETR WILHELM DER GROSSE

odpluje 19. novembra ob 10. uri dopol.

KAISETR WILHELM II.

odpluje 23. novembra ob 10. uri dopol.

KRONPRINZ WILHELM

odpluje 3. decembra ob 2. uri popoludne.

KRONPRINZESSIN CECILIE

odpluje 10. decembra ob 10. uri dopol.

NIEUW AMSTERDAM

odpluje 27. novembra ob 9. uri dopol.

V ROTTERDAM (nizozemska-ameriška proga):

STATENDAM

odpluje 30. oktobra ob 10. uri dopol.

NOORDAM

odpluje 6. novembra ob 5. uri zjutraj.

RYNDAM

odpluje 13. novembra ob 11. uri dopol.

POTSDAM

odpluje 20. novembra ob 5. uri zjutraj.

NIEUW AMSTERDAM

odpluje 27. novembra ob 9. uri dopol.

—

Ako ked pojasnila že o drugih, ne tukaj naznamenih parnikih naj se z zaupanjem obrne pismenit potom na znano slovensko tvrdko:

FRANK SAKSER CO.,

109 Greenwich St., New York,

in postrežen bude vsakdo vestno in hitro.

—

FRANK SAKSER CO.,

109 Greenwich St., New York, N. Y.

Telefon 246.

V BREMEN

GROSSER KURFUERST

odpluje 31. oktobra ob 10. uri dopol.

PRINCESS IRENE

odpluje 7. novembra ob 10. uri dopol.

GNEISENAU

odpluje 14. novembra ob 10. uri dopol.

MAIN

odpluje 21. novembra ob 10. uri dopol.

BARBAROSSA

odpluje 28. novembra ob 10. uri dopol.

GROSSER KURFUERST

odpluje 5. decembra ob 10. uri dopol.

RHEIN

odpluje 12. decembra ob 10. uri dopol.

GNEISENAU

odpluje